

BRASSÓI HIRADÓ.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

MEGJELENIK HETENKINT KÉTSZER: SZERDÁN és SZOMBATON.

ELŐFIZETESI AR:	SZERKESZTŐSÉG:	KIADÓHIVATAL:	HIRDETÉSEK DIJA:
helyben házhoz hordva, v. vidékre postán küldve: Egész évre 4 firt — kr. Félévre 2 " — " Negyedévre 1 " — " Február—júniusig 1 " 70 " Külföldre egész évre 15 frank.	Brassó, Hirscher-utca 4. sz., hol a szerkesztő naponként d. e. 8—12 és d. u. 2—5 óráig található. Ide intézendők a lap szellemi részét illető közlemények. Kéziratok vissza nem adtnak.	Alexi könyvnyomdája, Brassó, Hirscher-utca 4. sz., hová az előfizetési pénzek és hirdetések, valamint ezek díjai bérmentve küldendők. Hirdetések és Nyilt-ter előre fizetendő.	4 hasábos gármond-sor vagy annak helye 5 kr (1—10 sor 50 kr.) Nagyobb és többszöri hirdetéseknek kedvezmény. Minden egyes hirdetés után még külön 30 kr. bélyegdíj fizetendő. Nyilt-ter közlemény sora 10 kr.

Azon t. előfizetőinket, kiknek előfizetése ápril hó végével lejár, tisztelettel kérjük annak megújítására, hogy a lap küldésében fennakadás ne történjék.

Ausztria vége.

A német sajtót lázas izgatottságba hozta egy névtelenül megjelent röpirat, mely úgy van írva, mintha Bismarck sugalmazta volna. E röpiratban egyszerűen felmondják monarchiánknak a szeretetet; a szerző feltárja a hármasszövetség ajtóit, Ausztria-Magyarországot kidobja s udvariasan meghajol Oroszországnak, mondván: tessék besétálni!

Nem tudjuk, vajjon Bismarck-féle sugalmazásokra vezetendő-e vissza ez irat, mely a fenti címet viseli, de azt az egyet tudjuk, hogy alapjuk és tenorjuk egy nagy és dőre fikció. Avagy talán komolyan kell vennünk, ha Németországgal el akarják hitetni, hogy rá nézve egészen irrelevans, vajjon Oroszország megfészkel-e magát Bulgáriában és Olaszország megkapja-e Triesztet vagy sem?

Azon napon, melyen hatalmába ejti Oroszország Bulgáriát s Ausztria megfosztatik a tengerrel való összeköttetésétől, meg van zavarva az európai egyensúly a stabilitás elvének s a békének kárára, monarchiánk alapjaiban megrendül s Európa ki van szolgáltatva a konvulzióknak és a permanensnek kijelentett háború megrázásainak. Oly állapot ez, mely javára szolgál a német birodalomnak?

És ha elbukik e monarchia, képes lesz létezését megtartani Németország az orosz túlhatalommal szemben? Vajjon Németország oly erősen van-e összeforrasztva alkotó elemeiben, hogy a csári birodalom felszabadult terjeszkedő ereje nem képezhet fenyegetést fennállására nézve? Hogy német tartományokból oroszokat lehet fabrikálni, nincs ez eléggé bebizonyítva

Riga, Dorpat, Nietan és az egész balti terület által? A mi most e vidéken történik, nem lehet azt megtenni Posenben, Königsbergben és Danzigban? Oly kérdések ezek, melyeket csak fel kell vetni, hogy bebizonyíttassék a röpirat alapjából szolgáló nézetek tarthatatlansága.

És egy további nevetséges fikció az, ha azt hiszik, hogy Oroszország bevonása által egy német-olasz szövetségbe Franciaországot és monarchiánkat elszigetelik. Nem sokkal valószínűbb lenne-e az, hogy Ausztria-Magyarország és Franciaország közös érdekeik védelmére Németország fölött nyujtanának kezét egymásnak? És Nagy-Britanniáról megfeledeztek? Vitalicus érdeke Angliának, hogy Oroszország meg ne fészkelje magát a Feketetengernél és a Dardanelláknál, mert az a nap, melyen ez megtörténik, a brit világhatalom összeomlását jelentené. Így hát Ausztria-Magyarország és Franciaország még sem lennének magukra hagyva; a brit szövetség már eleve is biztos lenne nekik.

Ezekből látható, hogy oly végkép vigasztalan akkor sem lenne Ausztria-Magyarország helyzete. Mindezekre az eshetőségekre azonban nem gondolt a röpirat szerzője. Tehát szabad kérkedni abban, hogy Bismarck ilyen röpiratot sugalmazott volna, mert a ki maga csinált történelmet, lehetetlen, hogy ily történelmi botlást kövessen el.

Megyei ügyek.

Brassó megye törvényhatósági bizottságának rendes tavaszi közgyűlése e hó 23-án tartott meg, miután az állandó választmány az előző nap annak napirendjét elintézte volt.

Maurer Mihály cs. és kir. kamarás főispán úr egy küldöttség által az ülésbe meghivatván, elfogalja az előző széklet s hosszabb beszéddel megnyitja a gyűlést. Élénk színekkel eseten a közigazgatás államosításáról szóló törvényjavaslat által az egész országban keltett mozgalmat s hangsúlyozza, hogy me-

gyéneknek is törekednie kell egy modern állam követeleményeinek megfelelő közigazgatásra, ha további idősebb fejlődésünket akadályozni nem akarjuk. S minthogy a kérdéses reform épen azt célozza, hogy az állami központi kormányzás az önkormányzattal ellentétben ne álljon, hanem vele egyesülve s általa támogatva, az összesség érdekében működjék, ezért a bizottság figyelmét épen ezen fontos tárgyra kívánja irányítani.

Beszéde további folyamán fölemlíti a törvényhatóság legtekintélyesebb tagjai által írásban beadott indítványt, hogy Baross Gábor kereskedelemügyi miniszter úrhoz bizalmi- és köszönő felirat intéztesse, — oly indítványt, melyet melegen pártol. minthogy a miniszter úr elévülhetlen érdemeit az egész ország iránt mindnyájan ismerjük s különösen a brassóiak iránta a legnagyobb hálára kötelezzük az általa épen a mi kizárólag helyi érdekeinkkel szemben oly sokszor tanúsított előzékenységet és jóakarát.

A megnyitóbeszéd még megemlékezik a Brassó számára tervezett ivóvízvezetékéről, mely hivatva van egy oly régen érzett hiányt mellőzni s oly égető szükségét pótolni. S midőn még azon óhajnak ad kifejezést, hogy az említett fontos ügyek, valamint a napirend egyéb tárgyai is az eddighez hasonló és megfelelő tárgyilagossággal s belátással tárgyalassanak, felhangzó éljenzések között az ülést megnyitónak nyilváníta.

Most Koll Gyula alispán főlévi jelentése következett, melyből — terünk száik lévén — csak az alábbi lényegesebb pontokat említjük fel: A múlt év okt. 21-iki őszi rendes közgyűlés óta a megye életében több örömdotes és megnyugtató, mint kellemetlen esemény volt följegyezhető. A hivatalkezelés úgy a központban, mint a járásokban szabályszerű volt; nehézségek és rendellenességek semmi irányban nem fordultak elő. A megyei pénztárban kezelt alapok és letétek a havonként fogatosított pénztárviszsgálatok alkalmával mindig teljesen rendben találtak. Dr. Tompa István szolgabíró, Hnidy Ottó aljegyző, Kamner L. és Wonesch A. a főispán úrtól hosszabb-rövidebb szabadságot nyertek. A köz- és vagyonbiztonsági állapotok kielégítőek voltak, forgalmi akadályok nem merültek fel; új távirtdálmások Prázmáron és Hosszfuluban rendeztetek be.

A Brassó-Háromszéki vicinális vasút építése gyorsan halad előre s ezen építésnél megyénk területén általában oly kevés akadály merült fel, mint

TÁRCZA.

A szerződés.

Először a kalapját hajította le. Kihajolt a karfán és nézte, milyen merész ívben zuhan az a kis fekete pont a hidoszlop mellett végig surlódó jegtörmelékre. Zizegett, harsogott a holdfényben fehérlő zajlás. A kalap egy pillanatra olt sötétet egy rohanó tabla szélen; de mindjárt a mélységbe gazolta egy nagy, nehéz jegtömeg. Helyes, így fog történni azzal is, a ki most beleugrik a Dunába. A zajlás nem lesz fontosabb különbséget az öngyilkosság e többé már nem egészen rendkívüli módjában.

Gondolta és fölvetette magát a karfára. Lába le-
lógott a semmiségbe. Szemét behunyta. Egy lödítés . . .
— Megálj! — kiáltott mellette egy erős hang és két hatalmas kéz markolt a czombjába. — Az ördögbe is, mit akar ön?

— A mint láthatja ön, rendőri hirt akarok elkövetni. Kérem, ne avatkozzék az én hazai dolgamba. Jó éjszakát!

Azzal megint egyet lóbált magán. De az a két kemény kéz nem eresztette.

— Nem úgy verik a cigányt, tisztelt uram. Én egyszerűen nem tűröm, hogy ön a Dunába ugorjék, míg meg nem mondja, hogy miért.

— Mi köze önnek ahhoz?

— Lehet, hogy nagyon is sok közöm van hozzá. Ha ön közli velem az okait, esetleg igen figyelemre-méltó ajánlatot tehetek önnek es akkor egyszerűen változik a helyzet.

— Ajánlat? Miféle ajánlatot tehet ön nekem?

— Ragyogót, tisztelt úr, ragyogót. Csak az a kérdés: vajjon olyanok-e az okai, hogy öngyilkossága halaszthatatlan. Nos, miért akarja magát megölni?

— Miért? Először is nem ettem öt napja . . .

— Az nem sürgös ok.
— Másodszor lakás nélkül tengődöm ebben a veszett januáriusban két hét óta . . .

— Az sem sürgös ok.

— Meleg ruha nélkül . . .

— Az mind semmi. Halljuk a többi okot.

— Megutáltam a világot, az embereket, meguntam az életet.

— Ez már ok, de absolute nem kényszeríti önt arra, hogy most mindjárt megölje magát. Aztán?

— Megesalt, elhagyott a feleségem.

— Ez is öreg baj. De még sem szükséges miatta gyorsvonaton utazni a másvilágra. Más oka nincs? Esetleg holmi véleménykülönbség a büntetőtörvény elveivel . . .

— Soha nem szegtem meg semmi paragrafust.

— És becses egészségi állapota?

— Az ehésetet leszámítva, kitűnő.

— Akkor, tisztelt úr, sziveskedjék leszállani a karfáról, (mert átkozottul nehéz önt ott egyensúlyban tartani) es értekezzünk. Ha önnek módjában van öngyilkosságát mához egy évre halasztani, rögtön tízezer forintot kap tőlem. Nézze, itt a zsebemben a pénz. De erre már csakugyan leszállt az öngyilkosjelölt a hid gyalogútjára, a pompás bundába burkolódzott úr mellé.

— Tízezer forintot? Ez már beszéd, uram. És micsoda szolgálatot kér tőlem érte?

— Épenseggel semmit, tisztelt barátom. Csak azt, hogy öngyilkosságát függeszse fel egy esztendőig. Ha ez a terminus lejárt, ön megöli magát: ennyi az egész. De nini, átkozott jeges szél fúj s önnek kalapja sincs. Meg talál hűlni es arága egészsége . . . Nézze, itt ez a jó vastag selyem sál. Nagy szerencsétlenség volna, ha valami tüdő- vagy gégebajt kapna.

Fehér Pál csodálkozva meredt erre a rejtelmes idegenre, a ki neki rengeteg pénzt kínál, a ki félti a meghűléstől.

— Uram, — szólt zavartan — én nem értem az ön jószágát. Ilyesmi még novellákban sem fordul elő. Most már talán nekem is szabad kérdezni: micsoda okai vannak önnek arra, hogy így érdeklődik irántam?

— A dolog sokkal egyszerűbb, semmint ön gondolná, édes uram. Én Fekete Péter, pénztáros vagyok egy nagy intézetnél es három év óta azt veszem észre, hogy nincs rendben a kasszám. Több mint százezer forint a hiány. Mindaddig sikerült leplezmem a dolgot es még jó darabig nem kell tartanom a megrohanástól, mert biznak bennem. De elvgre is nem lehet az örökkévalóságig húzni a históriát, s ha egy szép nap kiderül a hiány, két út között van választásom: vagy a börtön felé, vagy ide a hid felé. Ön, tisztelt úr, az én mentő angyalom; ön egészíti ki a pénztárból hiányzó summát.

— Én? A vámosnak adtam az utolsó két krajczáromat.

— Nem is úgy értem. Ön becses halála után fogja pótolni a kassza ürességét. Mert holnap biztosítani fogom az ön életét egy pár olyan angol társaságnál, a mely öngyilkosság es párbaj következtében történt elhalalozás esetén is fizet. Mához egy évre lesz ön szives magát megölni, én pedig harmadnapra rá lövözem a százötvenezer forint premiumot. Ragyogó síremléket fogok önnek porai lölebe emeltetni. Nos, áll az aku? Elhalaszthatja gyászos szándéka végrehajtását háromszázhatvanöt nappal? Fogja, itt a pénz. Aztán siessünk a lakásomra, hogy ellássam önt ruhával, mert a szabóüzletek ilyen későn már nincsenek nyitva s ily öltözetben ön még csak vendégül sem szállhat. Hogy pedig megint az utcán töltse az éjet, az képtelenség. Ha gégehuruttal jelentkeznék a biztosító-intézeti orvosnál, sokkal nagyobb lenne a befizetés. Jöjjön, tisztelt barátom, jöjjön.

(Vége következik.)

másutt ritkán; hatóság, köznép és építő-vállalat ritka előzékenységgel s kölcsönös támogatással igyekeztek e pálya kiépítését megkönnyíteni s gyorsítani. A Zernestől Brassóig (Bertalanig) vezető rész május hó első felében a nyilvános forgalomnak átadható lesz, a megyénken átvonuló más vasutak megnyitása pedig ez év folytatán egész bizonyosan várható.

A katonai ügyekről jelenti, hogy Brassó megyében az idei fősorozás márczius hó 5-től 16-áig ejtett meg s részletezi annak eredményét (melyet lapunkban már ismertettünk.)

Schullerus Ede árvapénztár elnök jelentése szerint a lefolyt 6 hónapban fontosabb események nem fordultak elő. Beérkezett 3501 ügyszeres s ez el is intéztetett. A kir. közjegyzők 340 hagyatéki ügygel bíztattak meg, melyek közül 163 letárgyalatott s 177 még hátrálékban maradt. Gyámság alatt állott összesen 5391 kiskorú, melyből töröltetett 209, marad tehát gyámság alatt 5682. A folyó ügyek száma márczius végén 245 volt.

Az árvapénztár állása következő: Takarékpénztári betét 213.622 frt 08 kr, adóslevelek 51.478 frt 92 kr értékben, értéktárgyak 94 frt 40 kr, összesen 265.195 frt 40 kr. Ehhez járul ház- és földbirtok a leltári értékben 446.922 frt 38 kr, ingóságok 128.725 frt 25 kr, összesen 840.843 frt 03 kr. A tartalékalap márczius végén 2489 frt 64 kr. Az árvapénztár a havonkénti rovacsolás alkalmával mindig rendben találtatott.

(Vége következik.)

Andrássy Manó gróf,

a magyar arisztokrácia, a közélet minden ízében, hazafiságában, tetteiben eredetien s nemesen kiváló tagja, pénteken e hó 24-én Görzben elhunyt. A maga körében, a maga külön genialitásával méltó főúrnak gróf Andrássy Gyulának. Kormánypárti volt, de önálló véleményét annyira megőrizte, hogy bizonyos kedvező gazdasági kérdéseiben nemcsak keserű labdacsokat adott be a kormánynak, hanem sokszor igen kemény borsot tört az orra alá.

Andrássy Manó gróf 1822-ben született Kassán; tanulmányait a fővárosban végezte s megszerezte a bölcsészettudori oklevelet. Már 24 éves korában Torontál megye követe volt s a 48-iki szabadságharc elején ugyan e megyének főispánja lett. Később beállt a hadseregbe, ott honvédfizti rangot nyert és a pákódi ütközetben Gyula és Aladár őseivel együtt résztvett. Majd nagyobb utazást tett Indiában, melyről munkát is írt. Külföldről hazatérve, a Tisza-szábfolyósnak szentelte munkásságát, majd Gömörben, később Zemplénben főispán lett; a képviselőháznak 1881. óta tagja volt s a census alapján örökös tagja a főrendiháznak is.

Gróf Andrássy Manó egyike volt Magyarországnak leggazdagabb magnásainak, kitűnő gazda volt s nagy vagyont szerzett; különösen nagy gondot fordított vasgyáraira, melyek e nemből a külfölddel is kiállják e versenyt. Rendkívüli kitűnő érteke volt a gazdasági és üzleti dolgokhoz. Már a zsidó-kérdés fölmerülése előtt tisztában volt azzal, hogy az „új földesurak“ szaporodása veszélyt jelent a nemzeti és állami konzolidációnak, ezért egész hévvel, teljes befolyásával vetette magát rá, hogy kiszorítsa az idegen elemet. S ha tréfásan megjegyezték, hogy ő antiszemita s Istóczy híve, így vágott vissza: „Mit, Istóczy! Én hamarabb voltam Istóczy, csak hogy nem olyan Istóczy. Tölem nem élhetne meg egy zsidó sem. Tesék őket kiszorítani: ez az igazi antiszemitizmus!“

Halálának híre igazán váratlanul jött. Andrássy csupa élet, csupa egészség volt s arcáról nem lehetett leolvasni a 70 évet. Márczius 29-én ment el a fővárosból Meránba, azonban útközben megbetegedett és kiszállott Görzben, hol legidősebb leánya, Eszterházy Miklós herceg felesége lakott, s itt gyógykezelte magát. Néhány nap előtt egy veszélyes daganat keletkezett nyakán, melyet ugyan szerencsésen operáltak, de a műtét alatt — mint hírlík — vérmegezés történt, melynek következtében meghalt.

Reményi Ede Brassóban.

Mindent megtehet egy fogadtatást rendező bizottság, csak azt nem, hogy megváltoztassa a vasutak menetrendjét s befolyásolja a művészek ováció-kerülő akaratát; s mert e hatalom még rendező bizottságnak nem adatott, így történt meg Brassóban az, hogy a Reményi Ede ünnepélyes fogadtatására tett minden előkészület kárba vesztett.

A rendező-bizottság abban a hitben tette előkészületeit, hogy a művész a delutáni gyorsvonattal érkezik; Reményi Ede azonban — mint maga mondja — modestiájában ünnepélyes fogadtatásra nem számított, hajnali 5 órakor érkezett városunkba. A kora hajnali óra s az a körülmény, hogy csak hétfőn a késő delutáni órákban értesült a rendező-bizottság arról, hogy a nagy művész hajnalban érkezik: arra indította a bizottságot, hogy az ünnepélyes fogadtatás eszméjét eljétsse. Így történt, hogy Reményi Ede és művészársát Bodó Alajos urat megérkezésükkor csupán Koós Ferencz kir. tanácsos tanfelügyelő, mint a fogadtatást rendező bizottság elnöke, e bizottság jegyzője és a brassói magyar dalárda néhány tagja fogadta.

Koós Ferencz egy pár baráti szóval üdvözölte a nagy művészt, ki ez üdvözlést baráti öleléssel és csókkal viszonzozván, a kis társaság kocsin a „Central“-szállodába hajtatott. Utközben adta tudomására a ren-

dező bizottság elnöke a kedves vendégnek, hogy mily lelkes ovációkkal készült Brassó város magyarsága őt fogadni s mennyire sajnálja, hogy mindez elmaradt. Reményi megköszönte a jóakaratot és sajnálatát fejezte ki a fölött, hogy a levelet, melyben a rendező bizottság őt a készülő fogadtatásról értesítette, még nem kapta. (A levél már e hó 23-án ajánlva postára tértett Maros-Vásárhelyre ezimezve, hol akkor Reményi tartózkodott s e levelet ő csak tegnap, 28-án itt Brassóban kapta kézhez.)

A napot a nagy művész sétával és látogatások fogadásával töltötte el s városunkban tartózkodása rá nézve is kellemes volt.

A hangverseny este a „Hotel Central“-ban tartott. A műsor pontosan kezdődött, csak a frequentia késett és sajnálatunkra el is maradt. Átlag nagyon kevés közönség hallgatta a nagynevű művész játékát, s ha eltekintünk attól, hogy idegen ajkú honfitársaink is megjelentek, leszámítva néhány vidéki polgártársunkat, kérdjük: hol maradt a brassói magyarság? az a magyarság, mely előtt Reményi Ede közönyös nem lehetett? Olyanokat nélkülöztünk, kikre nyugodt lelkiismerettel mertünk számítani. De hagyjuk a változatlan, itt csak — a mennyiben az idő s térszűke engedi — Reményi tegnapi hangversenyének lefolyását akarunk lehető tárgyilagossággal megemlékezni.

Azt hisszük, ha egész őszintén jelezzük, mi az, a mit játékában tisztán zenei szempontból kevésbé kifogástalannak tartunk, annál őszintébb lesz a dicséret is, melyet játéka annyi tekintetben érdemel. Reményi műsorát változatosan, a legkülönbözőbb igényeknek megfelelően állította össze: játszott Mendelssohn versenyének második s harmadik tételét, egy önmaga szerette „Hős magyar“-t, Chopin-fele Romance-ot s Mazurkát, Schubert Barcarolójának s Éjjeli zenéjének átiratait s végül több népdalt, köztük épen az ő játéka következtében csaknem legendaszerűvé vált „Repülj fecske“-t.

Tapssal fogadta a közönség Reményit s feszült érdeklődéssel hangatta Mendelssohn hangversenyét. Az igazságnak megfelelően be kell vallanunk, hogy a mint ő játszott e klasszikus szabású szerzeményt, nem elégitette ki várakozásunkat. E kompozíció nem illet Reményi sajátos játékához. Ki jól nem ismeri a hegedűirodalom ezen gyöngyét, az Reményi bizarr s önkényes felfogásában és előadásában talán rá sem ismer e hangversenyre, melynek Joachim óta az utolsó részletig megállapított tradíciója van. A darab hatása épen nem volt kedvező s már feltűnt, hogy mindaz, a mit Reményiről hallottunk, csak mythos. Annál kellemesebb volt a megépetes s annál őszintébb a taps és eragadtatás, midőn a Chopin-fele Romance-ban s Mazurkában, de még inkább a magyar népdalokban egyeniségének megfelelő darabokra talált.

E kisebb keretben játéka megtette hatását, egyes részletekben tényleg remekelt. Oly könnyed eleganciával, feltűnő biztonsággal, gyönyörűen fejlett jobb kézzel, hévvel, arczáról leolvasható igaz lelkesedéssel játszott, hogy művészetével tökéletesen el tudta felejtetni a közönség által még a Mendelssohn-fele hangversenyt is. Legintenzívebb hatást az első népdallal érte el, a melyet — a legnagyobb szeretetreméltósággal engedvén a kitérő lelkesedésnek — ismételtel más- és mással megidőlt.

A mint Reményi művésze népdalokban s kisebb szerzeményekben nyilvánul, bizonyára nem elegendő, hogy egy Wieniawsky vagy a szintén magyar Joachim abszolút művészi magaslataira emelje, de sajátos jellegénél fogva érthetővé teszi azon lelkesedést, melyet játéka mindenütt keltett s joggal még most is keit: egyszerű a maga nemében még most is hamisítatlan és erővel bíró, tüneményeszerű kuriózum.

Bodó Alajosnak jutott a részben haláltan feladat: a hézagot Reményi egyes darabjai között betölteni. A fiatal zongoraművész feladatát pompá-án oldotta meg. Legnagyobb dicséretképen kell kiemelünk, hogy Reményinek a közönség figyelmét absorbeáló játéka mellett ő s erdeket tudott kelteni. Dallamos billentyűzése (Auschlag), brilláns technikája és erett, minden erzelgéstől mentes telfogása által elragadta a közönséget.

Hangverseny után díszes társaság gyűlt össze a „Central“-szálloda kis termében a Reményi Ede és művész társa tiszteletére rendezett lakomára.

Képviselve volt Brassó magyarságának minden rétege; a Polgári kör testületileg jelent meg s nagy számmal voltak jelen hölgyek is. A hangulat Reményi művészetének hatása alatt lelkes és vidám volt s a hazafias pohárköszöntők még emelték azt. Az első pohárköszöntőt Koós Ferencz tartotta, éltetvén Reményi Ede, mint kedves barátját, mint a szabadságharc bajnokát, mint igaz magyart, mint nagy művészt s mint a magyar népdal hívatott apostolat. — Reményi Ede azonnal válaszolt, tiltakozott az ellen, hogy őt ujjalag búcsuztatják, kijelentette, hogy ez év októberéig Magyarországon marad, azután külföldre megy, de ismét visszatér. Pohárát Koós Ferenczre emelte, mondván végezetül, hogy ez a leghosszabb beszéd, a melyet ő Magyarországon tartott; lelkesült éjlenzés követte a művész szavait. Dr. Vajna Gábor szintén Reményit, Konyeres Károly Bodó Alajos, mint a nagy művész méltó társát éltette. Majd Koós Ferencz éltette a fogarasi küldöttséget, mely eljött, hogy magával vigye a nagy művészt. A fogarasiak nevében Balogh ref. lelkész mon-

dott köszönetet s éltette a brassói magyarságot. Volt még pohárköszöntő a jelenvolt nők, a lelkes honleányok egészségére, s a szép társaság soká maradt együtt.

A „Mária Dorothea-egylet“.

(Vége.)

És áldani fogják, a kik mint tanítónők vagy nevelőnők az életbe lépve, állomást remélnék és barátok, rokonok nélkül, vagy azoktól távol, talán magukra állanak s addig is, míg a várva-várt kinevezés vagy elhelyezés megérkeznék, az Otthonban nyerne ideiglenes vendégszerető ellátást. Vagy azok, a kik a szünnapok idején hazájuk e szép vidékét akarják meglátogatni s a magános nőre nézve sokszor kellemetlen vendéglői ellátás helyett ismét az Otthon vendégszeretőt veszik igénybe. Szóval: az a szerény épület, mely majd az erdélyi részek nagylelkű adakozásából és a M. D. egylet buzgó munkásságából fog felépülni, sokoldalú hasznát tekintve, kimondhatatlan jótétemény lesz a hazai és különösen erdélyi részi tanítónők-, óvónők- és nevelőnőkre nézve.

E tevékenységre, az ügy iránti szeretetre szép példát adott az egylet védnökönje, a legnépszerűbb magyar főherceg, József főherceg leánya, Mária Dorothea főhercegnő, ki magas állásából leszállott mi közénk; ki nemcsak a védnökség szerepét vállalta el, de anyagilag is támogatta az országos egyletet, a budapesti Otthont s ennek felavatásánál személyesen is jelen volt.

De miért még egy Otthon, kérdezik némelyek, ha ott a budapesti? Engedjék meg a szíves olvasók s a t. szerkesztő úr, hogy még e kérdésre felelhessünk. Ime: 4000 a rendszeresített államásokon működő tanítónők száma. De ha tekintetbe vesszük azokat is, a kik privát iskolákban vagy magán házaknál működnek: közel 10.000 azon nők száma, a kik hazánkban tanítással, neveléssel keresik kenyerüket. 10.000 tanító- és nevelőnő s egy Otthon, ez is távol fölünk, ott, hol a létért való küzdelem minden téren (s így a miénken is) a legnagyobb; ott, hol közel, az intőző körök szeme előtt, mindig vannak és lesznek, a kik méltán igénybe vehetik az Otthon jótéteményeit. S így Kolozsvárt földrajzi helyzete, a kultúra és tanügy terén vitt szerepe egyenesen arra utalja, hogy a Királyhágón inneni terület nevelését éber figyelemmel, meleg részvétellel kísérje, a szellemi és erkölcsi kapcsolatot az e téren működők közt e hazarészben is fenntartsa és erősítse, baráti kezét nyújtson ott, a hol résztvevő baráti szívre, segítő kezét ott, a hol segítség van szükség. Ezért van bátorságunk és kitartásunk ahhoz, hogy a nagy közönség elé lépve, kérjük: segítsen fáradozásunkban, segítsen küzdelmünkben, támogasson anyagi és erkölcsi erejével.

Ezért nyomattunk gyűjtő-íveket, melyeken tagokat és adományokat gyűjtünk s melyeknek kegyes pártfogásáért a fent elmondott cél érdekében kérünk, könyörgünk. A ki teheti, ne utasssa vissza az ívvel kérelmezőket, járuljon hozzá legalább filléreivel. Nem hírét, nem dicsőségért, nem a hiúságot dolgozunk. Pályánkon a legnagyobb csapás okozta szenvedést, a munkaképtelenek szenvedését akarjuk enyhíteni, az elhagyott aggkor végnapjait felderíteni, az állomásra várakozóknak ideiglenes otthont nyújtani. A nevelés és tanítás kérdéseit akarjuk az egylet kebelében minél gyakrabban megvitatni, soha sem tévesztve szem elől a nevelés legfontosabb kérdéseit. S hogy az egész erdélyi részi terület tanítónői részt vehessenek az ilyen értekezleteken, azt csakis az Otthon fogja lehetővé tenni. Ezért, ha lassan is, de csüggedés nélkül előre, pályatársaink! dolgozunk, lelkesüljünk tovább is, remélve a lelkes, humánus erdélyi részi közönség támogatását. Mert a szeretet nem cselekszik éktenül; nem keresi csak az önmaga hasznát, nem örül a hamisságnak; örül pedig az igazságnak; mindeneket elfedez, mindeneket hiszen, mindeneket remél, mindeneket eltűr. Azért most megmarad a hit, a reménység, a szeretet, ez a három; ezek között pedig legnagyobb a szeretet. (Pál apostol I-5 levele a korinthusbeliekhez.)

És mi hiszünk az apostolnak e szavait; hiszünk, hogy az erdélyi részek humánus közönségében megvan és meglesz a szeretet ügyünk iránt; hiszünk, hogy a mondott célt nem tekint hiábavalónak és erejéhez képest mindenki hozzájárul a cél megvalósításához, s e hitben, e reményben ajánljuk ügyünket ismét a lelkes közönség pártfogásába, figyelmébe és szeretetébe.

A szerkesztő úrnak köszönet az egylet s az ügy nevében, hogy helyet adott becses lapjában e soroknak; a szíves olvasónak köszönet, ha e sorokat figyelmére méltatta.

Kolozsvárt, 1891. április havában.

A „Mária-Dorothea-egylet“ erdélyi részi köre.

Szörnyű löpor-robbanás.

A maga nemében páratlan katasztrófa történt e hó 23-án reggel 7 óra után Róma közelében: alig 7 kilométernyire az örök várostól, a Tiber mellett fekvő Bravella erőd löportornya a legbe röpült s az egész környéket sivatagga pusztította. A robbanás oly szörnyű rezekodást idézett elő, hogy Rómában minden ház megingott s a levegő nyomását még Frascatiiban, tehát 22 kilométernyire is megéreztek.

A lakosság az első pillanat iszonyaiban azt hitte, hogy földrengés van. Ehhez fogható rémület még nem

szállta meg Róma lakosságát. Számos emberélet esett áldozatul s hogy az erődben lakó 200 katona ott nem veszett, az csakis parancsnokuk, Spaccamella kapitány éberségének köszönhető. A szerencsétlen kapitánynak mindkét lábát elszakította a szörnyű rázkódás.

A szerencsétlenség színhelyén elsőnek Umberto király és az abruzzai herceg jelentek meg. A hol a löporos torony állott, ott most csak egy óriási, husz méter mélyesű gödör van. A mezők az egész környéken elpusztultak, a kiütött tüzvész mindent letarolt s az ember nem látott egyebet köveknél és pornál. A szerencsétlenség helye izgatóság borzasztó látványt nyújtott. A kiket ott vagy közel ért a robbanás, azok darabokra tépve hevertek a pusztá romokon. Itt-ott egy-egy véres vakolat egy-egy husdarab jelzé, hogy valamelyik ember része, a kit ott ért a katasztrófa.

A robbanás következtében a pápa magánkönyvtárának ablakai mind összezúzódtak, miként a királylépcső üvegterményei is és számos értékes tárgy s régiség elpusztult a vatikánban és a Szent Pál kolostorban. Ezt és a Szent-Peter-templomot, melynek nagy ablakain a vasrudak elgörbültek s más sérülések is történtek, egyelőre bezárták. A Trazlaverci pályaudvarban a falak megrepedtek, az ablakszárnyak szetromboltattak s a nyugotra fekvő hazakban nem maradt ép ablak. A Montecitorio tanácskozási termének üvegkupolája porrá zúzódott. A robbanás ép akkor történt, mikor a pápa misét mondott; kiejtette kezéből a kelyhet s az az oltárra esett, de csakhamar folytatta az áldozatot.

A kamarában Nicotera belügyminiszter kijelentette, hogy a kormány a sebesültek fölségélyezésére törvényjavaslatot fog benyújtani. 265-en sebesültek meg a robbanás következtében, köztük 70 súlyosan. A löporonyban 265.000 kilogramm nyers puskapor, de sem dinamit, sem balisztit nem volt. A katasztrófa oka ismeretlen. A miniszter kijelentette, hogy semmi sincs, a mi igazolná azon gyanút, mintha a robbanás merénylet műve volna.

VEGYES HIREK.

A brassói magyar dalárda — értesülésünk szerint — teljes bizonyossággal ki fog rándulni Fogarasra. Pünkösdi hétfőjén lesz az elindulás. A próbák, melyeket a tagok buzgón látogatnak, serényen folynak s eddig már körülbelül 28—30-an biztosították részvételüket a működő tagok közül a vendégszereplésen. Lapunk jövő számában hozni fogjuk az ügyesen összeállított műsört is.

Május elseje. A brassói munkások által május 1-re kitűzött s programszerűleg munkágyűléssel, körmenettel s a »Magyar kőnél« tervezett mulatsággal egybekötött ünnepies nem fog megtartatni, miután egy felsőbb hatósági rendelet a munkások részéről mindennemű tüntetést határozottan megtilt. — A fővárosi nemzetionális szociáldemokrata munkások gyűlésének megtartását a főkapitány azon indoklással tiltotta el, hogy zenével és jelvényekkel szándékolta kivonulás nem engedtetik meg, mert az ország több helyén május 1-re tervezett hasonló munkás körmenetek, felvonulások, tüntetések és gyűlések általános kormányhatósági rendelettel az egész országra kiterjedőleg betiltattak, s a tilalom elleni esetleges igaztársít, valamint minden erőszakoskodási kísérletért első sorban a vezetők fognak felelősségre vonatni. Daczára e végzésnek, a fővárosi munkások egy része elhatározta, hogy bármily akadályokba ütköznek is szándékuk kivitele, május elsejét meg fogják ünnepelni.

Érdekes előadást tartott szombaton este Szalay Mihály úr szépszámu és válogatott közönség előtt a szász leányiskolában. A népszerűen tartott értekezés a sajtóról, utazásról és idegenforgalomról fölülte tanulságos volt s a helyenkint finom humorral fűszerezett előadás a legzajosabb tetszésre és elismerésre talált. Sajnáljuk, hogy nem terjeszkedhetünk ki az igen sikerült értekezés bővebb ismertetésére, de a kéknek alkalmuk volt azt hallani, bizonyára nem bánták meg, hogy megjelentek.

A csángó-szoborra ujabban adakozott Verzár Mór Brassóban 3 frtot. E lapok 22-ik számában ki volt mutatva 428 frt 61 kr, a mostani adakozással a főösszeg 431 frt 61 kr. Fogadja a szives adakozó hálás köszönetemet. Brassó, 1891. ápril 26-án. *Koós Ferencz*, kir. tanácsos, tanfelügyelő.

Hangverseny. A new-yorki metropolitán-opera jeles barytonistája, Alexi Sándor, engedvén több oldalról nyilvánított óhajnak, átutaztatva vasárnap este részesítette a közönséget egy sikerült hangverseny élvezetében. A mi Alexi művészetét jellemzi, az a tömör, erős hang, kifogástalan, tiszta kiejtés, egyénítő felfogása, melylyel az eléneklendő darabok sajátos jellegét átérezni s visszaadni tudja, s végre — a mi barytonistánál csak kivételesen fordul elő és azért dicséretet érdemel — nem tremoláz. A jeles énekes a műsoron 10—12 dallal s balladával szerepelt. A sok szép közül zavarba jönnénk, melyik számban tett szert a közönségnek legjobban, melyikben fejtette ki énekművészetének összes előnyeit. Bungert négy gyönyörű darabjával ép oly lelkes tetszésre talált, mint a Reimann-féle drámai balladával (Der Wassermann), az Ernst-féle dalokkal (Idylle s Vagabunden), valamint Lassell, Liszt s Sachs szerzeményeivel. Ha közönség nem is jelent meg annyi, mint a mennyit a pompás dal- s ballada-estély megérdemelt volna, a hangversenyző annál jobban meg lehetett elégedve azon lel-

kes tetszésnyilvánításokkal, az elragadtatás azon őszinte kifejezésével, mely minden egyes dalát kísérte. Ugyanazon hangversenyen hallottuk még Mozart-nak remek D-moll vonós-négyesét s Beethoven F-dur Sonatáját hegedűre s zongorára. (Lassel és Krause urak.) Ha mindjárt mindkét mű igen simán s élvezetesen játszott is, a műsört mégis kelletlenül hosszabbra nyújtotta. Az összes énekszámokat Lassell kísérte a tőle már megszokott kifogástalan tőkélylyel.

Meghívás. A Brassómezei Hivatalos Tanfőt-testület f. évi május hó 8-án Brassóban, a kereskedelmi akadémia nagy termében délelőtt 10 órakor rendkívüli közgyűlést tart, melyre a testület tiszteletbeli, rendes és pártoló tagjait, valamint az ügy iránt érdeklődő közönséget tisztelettel meghívjuk. — Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó-beszéd. 2. A mult közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása. 3. Ezzel kapcsolatos jelentések. 4. A testületi »segélyező-egyesület« megerősített alapszabályainak kihirdetése. 5. A segélyező-egyesületre vonatkozó ügyrend tudomásul vétele. 6. Az igazgatótanács megválasztása. — Brassó, 1891. évi ápril hó 25-én. Bede Dániel, elnök. Józsa Mihály, titkár.

Zeneestély. A helybeli, széles körben ismert Vautier-féle nevelőintézet növendékei pénteken este az intézet helyiségében egy minden tekintetben sikerült estélyt rendeztek, melyen igen díszes publikum jelent meg. A műsör 11 tételből állott magyar, német és francia szavaltatok- s solo-, duett-, karénekek- és zongora-darabokkal. A gondosan összeállított műsör minden egyes darabja jól kiérdemelt tapsokba részesült. A növendékek föllépése könnyed és természetes, ének- és zenébéli képzettségük dicséretet érdemel. Különösen ki kell emelnünk Kruk Emma magyar, Béron V. francia s Tichy Mariska német szavaltatait, és a zenei részből Schumacher »Am Rhein« című darabját, melyet két zongorán Tichy M., Popp M., Chiornita O. és Kruk E. növendékek általános tetszés közötte adtak elő. Az élvezetes és tanulságos estélyért elismerés és méltó dicséret illeti Vautier kisasszonyt, ki nálunk a növevelés nem igen háládatos terén már 37 év óta működik a legszebb eredménnyel.

Tűzrendészet. A tavaszal oly gyakori szélvesszék és viharok mellett a tűzrendészeti szabályzat be nem tartása miatt a tűzveszély nagy mértékben fokozódik; ennél fogva a városkapitányság figyelmeztetni kíván a fontosabb tűzrendészeti szabályokra. A háztulajdonosok kötelesek arról gondoskodni, hogy a használatban lévő kémények minden hónapban legalább egyszer, nagyobb tüzelés mellett többször is tisztogatassanak. Hamu csak teljesen tűzbiztos hamutartókban s csak tűzmentes helyeken tartható. Szigorúan tilos, szabad világítással, szénnel vagy egyéb tüzzel istállóknak, csűrökben, faszínekben, padlásokon és általában tűzveszélyes helyiségekben járkalni. Kémények közelében, különösen padlásokon, semmiféle könnyen gyulladó anyag, mint széna, szalma, fa stb. nem tartható. A városban széna, szalma csak a szükségletnek megfelelő mennyiségben tartható; a külvárosban pedig nem szabad szénát, szalmát vagy gabonát épületek, kerítések, palánkok közelében lerakni. Minden ház számára a tulajdonos saját költségére tartozik egy nagyobb lámpást és egy kili kénkövet, zindelytödelű házak tulajdonosai oltóseprőt s a házföldre nyújtható létrát beszerezni és könnyen hozzáférhető helyen készletben tartani. Minden háznál a rendes víztartó edényeknek megtöltve kell lenniük. Figyelmeztetnek a lakosok, hogy a városkapitányság ezen intézkedések betartását rendőri és tűzoltói közegével szigorú ellenőrzésnek fogja alávetni, mely ezből közelebből vizsgálatok eszközöltenek.

A csángó-szobor alapja. Biztos forrásból értesülünk, miszerint *Gaiser* és *Kellhoffer* urak, a Brassó-háromszéki helyi érdekű vasutak, a Brassó-zernesti és Brassó-hosszafalusi vonalszakaszok derék vállalkozói, a csángó-szobor alapjának elkészítését *Fellner Lajos* vasuti mérnök felkérésére díjmentesen elvállalták, minthogy *Sánek J.* lelkes csángó hazánkfia, a ki az alap elkészítését felajánlotta volt, időközben elhalálozott.

Reményi Ede multszerdán Nagy-Enyeden hangversenyezett s művészetével annyira elragadta a város közönségét, hogy az szakadatlan ovációkban részesítette; csütörtökön este a főtanodai ifjúság impozáns fátylas-zenével tisztelte meg a művészt, mely alkalommal az üdvözlő beszédre válaszul Reményi szállása nyitott ablakából hegedűjén a legszebb magyar nótákat játszta el. Másnap Szászvárosra utazott, hogy ott tartsa meg előre jelezett hangversenyét, mely a város viszonyaihoz mérten fényesen sikerült. Maros-Vásárhelyről Brassóba érkezett s tőlünk Fogarasra utazott.

Főispáni titkárság megszűnése. A közigazgatás államosításának első áldozatai a kinevezett főispáni titkárok lesznek. Egyidejűleg a reform életbe léptetésével ugyanis el fog töröltetni a főispáni titkári intézmény s a reform-törvényjavaslat lakonikus rövidséggel írja meg nekrológját abban a rendelkezésben, mely felhatalmazza a főispánt, hogy jövőre a fogalmazási teendőket ellátására maga mellé rendelhesse a vármegyei aljegyzőket egyikét.

Hó. E hó 22-én és 23-án Háromszék vármegye Orbai járásában a mezőn 62—70 cm. magas, a hegyeken 100 cm. magas hó esett, mely kivált a gyümölcsfákban tetemes kárt okozott. Ily hóesésre ily későn a legvénebb emberek sem igen emlékeznek. Jelenleg a mezők a hóolvadás folytán víz alatt álla-

nak; a szántás szünetel; május itt van s még zöld lombról szó sincs, a takarmány fogytán. Rossz idő valószínű.

Ongyilkos leány. Vámos-Gálfalván özv. Fodor Sámuelné 15 éves Zsuzsika nevű leánya — mint a »Kis-Küküllő« írja — a mult héten felakasztotta magát. Szomorú jele az időknak, hogy már a földművelés osztályban is kezd elharapódzni az öngyilkossági mánia. Az öngyilkosság valódi oka ismeretlen, bár sokan a kis leány szerelmi bánatáról beszélnek.

Moltke meghalt. A század egyik legnagyobb hadvezére, gróf Moltke Helmuth, Károly, Bernát, tábornagy e hó 24-én este meghalt. A 91 éves agastyán halála óriási megdöbbenést keltett nemcsak Berlinben, hanem mindenütt, hová csak a tudós és nemesszívű katona híre elhatott. A német egység és Németország mai hatalmának megalapítói között ő végezte a legnehezebb feladatot. Bismarck megszabta a helyes irányt, de a magas röptű terveket csakis Moltke lángeze volt képes a valóságban keresztülvinni. Nem volt kegyencz, születésénél fogva magasabb katonai rangokra predesztinált; alacsony fokon, sokáig küzdve, sokat dolgozva kezdte s míg eljutott a tábornoki rangig, egy emberélet telt el. Dolgozott és hallgatott, ezért nevezték el a »nagy hallgató«-nak. Sokáig és alaposan tervelt, de ha terve készen volt, a kivitelben gyors és határozott. Győzelemről győzelemre vezette hadseregét, s Németország gyászba borulva siratja nagyságának megteremtőjét.

Régi pénzek. Segesváron az ódon felsővárosban, az úgynevezett várbán, téryerés szempontjából néhány régi épületet bontanak. A mult héten épen a régi rendőrház és a Simonisz-féle ház kőfalának lebontása közben egy ódon tűzhelyből több régi ezüstpénz került napfényre. A pénzek többnyire a Zsigmond és Albert király idejéből valók, nagy részök apró vékony ezüst dénár.

A világ legnagyobb órája kétségkívül a philadelphiai tanácsházban van. A számlap átmérője nem kevesebb mint 10 méter, a perczmutató 4, az óramutató 2½ méter hosszú, az óraütő harangja pedig 25.000 kilogramm nehéz. Az óra felhúzása egy kis gözgéppel történik, mely egyuttal a számlap megvilágítására szolgáló dynamogépet is mozgatja.

Kitiltott gyufák. A vörösféjű, úgynevezett »krokodil« és »kakas« gyufák, melyek klórsavas kállival készítettnek, nagy gyulékonyaságuk miatt a forgalomból kitiltatnak.

Közigazdaság.

Szállítás a bolgár vasutak részére. A brassói kereskedelmi és iparkamara a szófiai cs. és kir. főkonzultátus részéről hivatalosan értesítették, miszerint a bolgár vasutak igazgatósága a ruszcsuk-várnai vasút számára való 25.000 drb. tölgytalpa szállítása iránt f. évi május hó 11-ére (új st.) ajánlati tárgyalást hirdetett ki, a mely az állandó kerületi bizottságnál Szófiban és Ruszcsukban tartatik meg. A superlicitatio f. évi május hó 14-ére (új st.) tüzetett ki. A bánatpénz 5750 frkot tesz. A föltételek az említett bi-ottságoknál betekinthetők.

A magyar-francia biztosító részvénytársaság *Beniczky Ferencz* úr ő méltósága elnöklété alatt f. évi április hó 18-án tartotta közgyűlését. Az előterjesztett igazgatósági jelentésből a következő figyelemreméltó adatokat közöljük. A díj- és illeték bevétel a tűzbiztosítási ágazatban 4.030,072 forintra; a jégbiztosítási ágazatban 507,080 forintra; a balesetbiztosítási ágazatban 47,211 frtra; az életbiztosítási ágazatban 792,907 frtra; az összes díjbevétel 5.377,271 forintra rugott. Viszontbiztosítási díjakra valamennyi ágazatban kiadott 1.506,636 forint; károkért kifizetett a tűzágazatban 2,306,021 forint; a jégágazatban 482,822 forint; a balesetágazatban 4,920 frt az életágazatban 186,812 forint; összesen 2,975,655 forint. Az intézet bevételei a társasági házak jövedelméből, kamatokból, értékek utáni nyereségből és különféle bevételekből 308,952 frtra rugtak; az intézet tartalékai 4,923,073 forintot tesznek. A díjkötelezvénytárca 7.784,680 frtot tartalmaz. A biztosítási tőke és járadék (életbiztosítási osztály) 19,076,764 forintot képvisel. Az intézet fennállása óta kártérítések fejében készpénzben ötven millió frtnál többet fizetett ki.

A 35,054 frtot tövő tiszta nyereség nem osztatik el, hanem 32,240 forint kétes követelések tartalék-alapja létesítésére fordittatik és 2,814 forint új számlára átvitetik.

A társaság biztosítási tőkét az évi díjbevétel hozzászámításával 11,752,460 frtra rugnak.

Az angol módszer szerinti 10 kros heti díjű életbiztosítások meghonosítása által az intézet tényleges szükségletnek felelt meg és azzal főleg kevésbé módos néposztálynak alkalmat nyújtott az életbiztosítás áldásaiban való részesedésre.

Örömmel konstatáljuk a közgyűlés elő terjesztett zárszámadásokból és jelentésekből, hogy ezen hazai intézet üzlete szép eredményekkel biztató felvirágzásnak indul és hogy az elmúlt 1890. évben, mely különösen a hazánkban működő biztosító intézetekre nézve válságosnak mondható, a mostoha viszonyok és az elemi csapások daczára ily szép eredményt tudott felmutatni, a mely eredmény legnagyobb részben az igazgatóság erélyes, takarékos és szolid üzletvezetésének köszönhető.

Felelős szerkesztő: Rozsondai János.

Kiadó-tulajdonos: Alexi könyvnyomdája.

HIRDETMÉNYEK.

Eladó ház.

A Fellegvár-sor 4. szám (régi 664.) alatti ház két kőrtel együtt eladó. A ház a legjobb helyen fekszik, a „Central” szállodával szemben. — Bővebb felvilágosítás ott a házban nyerhető.

664. — 1891.

Hirdetmény.

Alulírt városi árvaszék részéről ezennel köztudomásra hozatik, hogy a f. 1891. évi január hó 6-án elhalt *Scheffler Frigyes* hagyatékához tartozó ingóságok, úgymint házbereendezési tárgyak, ruha- és fehérneműk, értéktárgyak és könyvek stb., hétfőn 1891. évi május hó 4-én d. e. 9—12 óráig, d. u. 2—5 óráig és esetleg a következő napokon is a helyszínén és pedig *Brassó, Hosszu-utca 78. sz. a.* készpénz fizetés mellett nyilvánosan el fognak adni.

Brassó, 1891. ápril 21.

A városi árvaszék.

Meghívás

az első osztr.-magyar tisztviselő-egylet brassói takaré- és előlegező társulatának f. é. május hó 10-én d. u. 3 órakor a városház nagytermében tartandó XXV. helyi és társulati közgyűlésére

Napirend.

1. Az elnökség és felügyelő választmány jelentése az 1890. évről.
2. Az 1890. évi tiszta nyereség felosztása iránti határozat.
3. Az elnökség és felügyelő-bizottság ki-egészítése.
4. Az elnökség javaslatai az alapszabályok 21. §-ára vonatkozólag.
5. Netaláni indítványok a tagok részéről.

Mérleg 1890. évről.

Vagyoni.	
Pénztári maradvány	8255.36 frt.
Előlegek	114806.91 „
Biztosítási díjak	333.86 „
Összesen: 123396.13 frt.	

Teljes.

Felelős részvénybetétek	83103.46 frt.
Nem felelős takarékbetétek 27939.91 „	
Tartalék-alap	6486.46 „
Öz. és árvák segélyalapja	977.68 „
Különfélék	10.13 „
Nyereség	4878.49 „
Összesen: 123396.13 frt.	

Brassó, 1891. április 20.

A társulati elnökség.

Nagy végeladás Laskai Árpádnál Brassóban

Virágsor 12. (új) sz. a.

„Hatóságilag engedélyezve.”

Üzletelhagyás következtében eladom jól berendezett áru-raktáromat, mely áll: női és uri posztók, női és gyermek con-fectiók, salon- és futószőnyegek, muffok, selyemszövetek és szalagok, különféle függönyök és más itt fel nem sorolt divat- és használati cikkek, — tetemesen leszállított árakon, azonnali fizetés mellett.

A t. közönségnek tehát eme hatóságilag engedélyezett vég-eladásnál jó alkalma van szükségleteit a legelőnyösebb módon fedezni.

A végeladás csak rövid ideig tart.

Tisztelettel *Laskai Árpád.*

A SAVANYUVIZEK GYÖNGYE.

Borszéki savanyuviz.

A bécsi és párizsi kiállításokon elismerő okiratot és ezüst érmet nyert.

Leggazdagabb és egyedüli félig kötött szénsavdús tartalmú sa-vanyuviz, mely eddig minden más borvizek között az egyedülnek van bizonyítva, mely az egyenlítőn is átszállítható a nélkül, hogy akár erejében, akár jó ízében és üdőségében változást szenvedne.

Borszéknek jelenleg 6 ivókút forrása van: „fő”, „József főherczeg”, „Kossuth”, „László”, „Boldizsár” és „Arany János” kút.

Régi idők óta a kereskedelemben nagy elterjedést nyert, s főleg a „főkút” vize hozott nagyobb forgalomba, melyből évenként több mint 4 millió palack árusítatik el, jelenleg pedig a „Kossuth” forrásból is készlet tartatik, s kívánatra bármelyik forrásból megrendelések teljesíttetnek.

Borszék ivóvizet, mint a legszénsavdúsabbak ismeretese, melyeknek szénsav, vasoxid, szénsavas mész, szénsavas magnézium és szénsavas nátrium képezik főalkatrészeit.

Javulva van, főképen a vérezegénység és idegbántalmak majd minden neménél, emésztési zavaroknál, húgyszervek, valamint a belszervek összes bántalmainál stb.

Mint üdítő ital, tiszta, kellemes, minden mellék-iz nélküli pezsgő borvis, tisztán vagy borral vegyítve páratlanul áll.

Mindig friss töltésben kapható:

László és Verzár cég főraktárában.

Légen szárított természetes istálló-trágya

darabokban vagy zuzott állapotban

NEUMAN TESTVÉREK aradi czégtől
50%-nál több szerves anyaggal.

Vegyvi elemzés: Víz 8 %
Szerves alkatrészek 35 „
Hamu 57 „
Vizben oldható vilsav 1.28 „
Összes vilsav (phosphorsav) mennyiség 3.16 %
Szerves légeny (Organ. Stickstoff) . . . 2.90 „
Káli 1.45 „
Vilsavas (phosphorsavas) káli 2.46 „

Ara: 100 métermázsánként 160 frt az aradi vasut-állomásra szállítva, zuzott állapotban 200 frt.

Kizárólagos képviselő Magyarországon, Horvátországon és Slavonia részére

SZÁVOSZT ALPHONSNÁL

V. Arany János-utca II., BUDAPESTEN V. Arany János-utca II.,
hol minden felvilágosítás készséggel megadatik.

PSEHOFER J.-féle

gyógyszertár

(74) 1—12

BÉCSBEN, I. ker., Singer-strasse 15. sz. a.

„zum goldenen Reichsapfel“.

Vértisztító labdacok,

ezelőtt „általános labdacok” neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacok csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyították volna. Evtizedek óta ezen labdacok általános elterjedésnek örövendek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziszertől készlet nem volna található.

Számtalan orvos által ezen labdacok háziszertül ajánlatnak és ajánlattak minden oly bajknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek: mint epe-zavarok, máj-bajok, köhika, vértelések, aranyér, béltelenség s hasonló betegségeknél. Vértisztító tulajdon-ságuknál fogva kitűnő hatással vannak vérszegénység s az abból eredő bajknál is: így sápkornál, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacok oly könnyen hatnak, hogy a legcsekélyebb fájdalmakat nem okozzák és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetők.

A számtalan hálaíratból, melyet e labdacok fogyasztói a legkülönbözőbb és leg-nehezebb betegségek után egészségük visszanyerésére folytatól hozzának intéztek, ezen helyen csakis néhányat említenek, azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, azokat tovább tovább fogja ajánlani.

Schlierbach, 1888. október 22-én.

Tekintetes úr! Alulírt kéri, hogy fölötte hasznos és kitűnő vértisztító labdacsaiból is-mét 4 csomagot küldeni sziveskedjék.

Neureiter Ignaz, orvos.

Hrasóke, Flödnik mellett, 1886. szept. 12

Tekintetes úr! Isten akarata volt, hogy az ön labdacsa kezem közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megrom: En gyer-mekgyógyász megkültem olyannyira, hogy sem-mi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az ön csodálatra méltó labdacsa engem nem mentek volna meg. Az Isten áldja meg önt etszerét ezerszer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacok engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszanyerésére segítségül szol-gáltak.

Kniut Feréz.

Bécs-Ujhely, 1887. november 9-én.

M. tisztelt úr! A legforróbb közöne-mondom 60 éves nagynemem nevében. Az il-lető 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vizkorsagban mar életét is megunta, me-lyről egybent le is mondot, miután véletle-nül egy doboz kapott az ön kitűnő vértisz-tító labdacsaiból, s azoknak állandó haszná-lata folytán tökéletesen kigyógyult.

Legjobb tisztelettel Weinzettl Josefa.

Eichengraberamt, Gföhl m., 1889. márcz. 27.

Tekintetes úr! Alulírt ismételtén kér 4 csomagot az ön valóban hasznos és kitűnő

NB. Nagy elterjedtségük következtében ezen labdacok a legkülönbözőbb ne-vek és alakok alatt utaztatának; ennek következtében keretik csakis PSEHOFER J.-féle vértisztító labdacokat követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek haszná-lati utasítása a PSEHOFER J. névaláírással fekete s színben és minden egyes doboz födele ugyanazon aláírással vörös színben van ellátva.

Amerikai köszvénykeelőző, gyors és biztos szer minden köszvényes és csúszos bajok, u. m. gerinczagy-bántalom, tagszakadás, ischias, migraine, ideges foglajás, írólajás, fülzakga-tás, stb. ellen — 1 frt 20 kr.

Tannochinin hajkenőcs, Pserhofer J.-től. Evék hosszú sora óta vala-mennyi hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. — Egy elegánsan ki-állított nagy szelencével 2 frt.

Általános tapasz, Steudel tanártól. Utés s szű-rás által okozott sebeknél, mérges daganaoknál, ujjkukac, sebes vagy gyuadt mell- vagy más ily bajknál, mint ki-tűnő szer lön kiprobálva. — Egy tégely 50 kr, bérmentve 70 kr.

Fagy balzsam, Pserhofer J.-től. Sok év óta a sebce, mint legbiztosabb szer elismerve. Egy köcsöggel 40 kr, bérmentve 60 kr.

Utifü-nyed, egy általánosan ismert s kitűnő, hazi-szer hurut, rekedtség, gör-csös köhögés stb. ellen. — Egy üvegcse ára 50 kr, két üveg bérmentve 1 frt 80 kr.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztrák lapokban hirdetett összes bel-és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készletben netán nem le-vők gyorsan és olcsón megszerelhetnek.

Postai megrendelések a leggyorsabban eszközöltenek, ha a pénzüsszeg előre be-küldetik; nagyobb megrendelések utánvétel mellett küldetnek. Bérmentve csakis oly esetben történik a küldés, ha az összeg előre beérkezik, a mely esetben a postaköltségek is sokkal mérsékeltebbek.

labdacsaiból. El nem mulaszthatom legna-gyobb elismerésem kifejezni ezen labdacok értéke fölött és azokat, a hol csak alkalmam nyúlik, a szenvedőknek legmelegebben aján-lani. Ezen hálaíratom tetszés szerinti haszná-lására önt ezennel felhatalmazom.

Teljes tisztelettel

Hahn Ignác

Gotschdorf, Kolbach mellett (Sztibézia), 1886. okt. 6.

T. ur! Fölkérem, miszerint az ön vértisztító labdacsaiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az ön csodálatos labdacsaiknak köszönhetem, hogy egy gyomor-bajjot, mely engem öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacok nálam so-ha sem fognak kifogyni, s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, — vagyok tisztelettel

Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labdacok csak a Pserho-fer J.-féle, az „arany bírodalmi almához” címzett gyógyszerárban, Bécsben I., Singer-strasse 15. sz. a. kaphatók valódi minő-ségben s egy 10 szem labdacot tartalmaz; doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazzatik, 1 frt 00 krba kerül; bérmentetlen utánvételi küldésnél 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az összeg előbbeni megküldésénél (mi legjobban postautalványonval eszközlötük, bérmentes küldéssel együtt: 1 csomag 1 frt 25 kr, 2 csomag 2 frt 50 kr, 3 csomag 3 frt 35 kr, 4 csomag 4 frt 40 kr, 5 csomag 5 frt 20 kr, és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztrák lapokban hirdetett összes bel-és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készletben netán nem le-vők gyorsan és olcsón megszerelhetnek.

Elet-esszencia, (prágai csepp), megromlott gyomor, rossz emésztés és mindennemű attesu bajok ellen kitűnő házi-szer. Egy üvegcsevel 22 kr, 12 üveg 2 frt.

Általános tisztító-só, Bullrich A. W.-től. Ki-tűnő házi-szer a rossz emésztés minden következményei, u. m. fej-fájás, szédülés, gyomorgörös, gyomorhív, és aranyér, dugulás stb. ellen. — Egy csomag ára 1 forint.

Angol csodabalsam. Egy üveg 50 krajczár

Labizzadás elleni por. Ezen por megszünteti a labizzadást s az általánosan ismert szagot, épen tartja a lábait és mint általában szer van ki-próbálva. — Egy dobozzal 50 kr, bérmentve 70 krajczár.

Golyva-balzsam, kitűnő szer a golyva ellen. — Ára egy üveggel 40 kraj-czár, bérmentes küldéssel 50 kr.

Helső vagy egészség-só, kitűnő gyógyszer, gyomorhurut- és minden a rendetlen emésztésből származó bajknál. — Egy csomag ára 1 frt.